

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Факултет по математика и информатика

КУРСОВ ПРОЕКТ ПО МУЛТИМЕДИЙНИ ТЕХНОЛОГИИ

Droid assembly

Автори: Николай Кънев, Христо Загоров

Специалност: Вградени системи

ОКС: Магистър

Фак. номера: 25789, 25637

Ръководител:

ас. Траян Илиев

София, 28.06.2018 г.

Съдържание

	Страница
1 Увод	
2 Изложение	4
2.1 Функционални изисквания	4
2.2 Използвани технологии	5
2.3 Описание на сървърната част	6
2.4 Начин на работа със системата	9
4 Заключение	10
5 Използвани източници	11

1. Увод

В сферата на информатиката в последните години все повече популярност набира областта на Интернет на нещата (Internet of things) и хоби електрониката. Интернет пространството съдържа изобилие от уроци за сглобяване и програмиране на роботи и умни устройства с компоненти, налични онлайн за свободно закупуване.

Развитието на тази област се дължи на няколко основни фактора:

- За да програмира робот, човек вече не трябва да има дългогодишен опит с езици на ниско ниво като C/C++ и Assembly. За по-широко разпространените микроконтролери вече са създадени среди за разработка, които позволяват на програмиста да пише по-опростен код и предоставят достъпност до базовата им функционалност.
- Компонентите за изграждането на робот или друго електронно устройство са лесно достъпни за закупуване и на ниски цени. Уеб сайтове като Ebay и Aliexpress предлагат богат каталог от компоненти, сензори, актуатори, микроконтролери и всякакви други части на много изгодни цени с безплатна доставка до самия потребител.
- Широко са разпространени хардуерни платформи като Ардуино, които позволяват лесното свързване и програмиране на различни електронни устройства.

Когато човек реши да направи свой собствен робот, първият етап е планирането на необходимите за проекта части. В зависимост от района, части биха могли да се закупят и лично от магазин за електроника, но обикновено по-удобно и по-евтино излиза те да се поръчат онлайн. Съставянето на списъка с компоненти може да се окаже дълъг и объркващ процес, тъй като почти всеки бива предлаган в различни форми и разновидности, на различни цени. Целта на проекта е да улесни този етап, предлагайки удобен интерфейс за подбиране и сглобяване на частите и предоставяйки информация в текстов вид, придружена от видео уроци относно тяхната употреба.

Основните свойства на проекта са:

- Позволява на потребителя да създаде свой проект за робот, в който да търси, добавя и подрежда части чрез drag and drop.
- Да предостави на потребителя възможност да състави интерактивна диаграма за свързването на компонентите.
- За всяка част показва налични видео уроци (tutorial), за да може потребителят да види примери за използването ѝ и с какви други компоненти е съвместима.
- Да визуализира цената на проекта с избраните части, крайната дата, на която се очаква частите да са пристигнали, и линкове към налична техническа документация (datasheet).
- Да предостави на потребителите възможността да публикуват готовите си списъци от части в достъпна за всички потребители на сайта колекция.

2. Изложение

2.1. Функционални изисквания

От гледна точка на проекта съществуват три потребителски роли:

- Регистриран потребител – може да създава свои проекти, да търси части за тях и да ги запазва в профила си. Ще може и да ги публикува в достъпна за всички потребители колекция от готови проекти.
- Нерегистриран потребител – може да разглежда публикувани проекти, но за да създаде свой проект, ще трябва да си направи профил.

Кратко описание на потребителските случаи (Use cases)

Име на потребителския случай	Кратко описание (Brief Descriptions)	Кратко описание на актьорите (Actor Brief Descriptions)
1. Регистриране на нов потребител	Потребителят се регистрира в системата.	Нерегистриран потребител
2. Създаване на нов проект	Потребителят създава нов проект, в който да добавя части за работа си.	Регистриран потребител
3. Търсене на компонент	Потребителят търси компонент по ключови думи, което стартира заявка към Web API на Ebay и връща списък с резултати.	Регистриран потребител
4. Търсене на видео урок	Потребителят маркира част и от YouTube се визуализира списък с налични за нея видео уроци, които могат да се гледат.	Регистриран потребител
5. Създаване на дефиниция на компонент	Потребителят създава дефиниция на нова част от схемата на проекта си като въвежда име, по желание URL на картинка и цвят и брой и имена на входни и изходни пинове на частта.	Регистриран потребител
5. Създаване на схема на свързването на компонентите	Потребителят маркира желаните части и задава какъв брой пинове имат, както и имената на пиновете. Те се добавят в графичен прозорец, в който могат да се свързват една с друга (вж. ресурс [5]), за да може да се получи цялостно описание на проекта, частите му и как да се сглобят.	Регистриран потребител
6. Запазване на проекта	Регистрираният потребител запаметява проекта си, за да може да го отвори друг път от профила си.	Регистриран потребител
7. Редактиране на проект	Регистрираният потребител избира проект от списъка си със запаметени проекти и го отваря за редакция.	Регистриран потребител
8. Публикуване на коментар	Регистрираният потребител отваря страницата на даден проект и създава коментар от свое име	Регистриран потребител
9. Изтриване на коментар	Регистрираният потребител отваря страницата на профила си и изтрива коментар, който е публикувал за даден проект.	Регистриран потребител
11. Разглеждане на налични проекти	Потребителят разглежда списък с налични публикувани проекти и може да избере да отвори някой от тях за	(Не)регистриран потребител

	разглеждане, но не и за редакция.	

Структура на проекта с използвани мултимедийни материали и интерактивна хипермедия

- 1. Заглавна страница (Home)** – съдържа списък с публикувани вече проекти и линкове към тях, с които да могат да се отвори цялото налично за тях съдържание.
- 2. Създаване/редактиране на проект** – съдържа полета за търсене на компоненти, плочки с резултатите, предоставени от Ebay REST API, и drag and drop поле, в което да могат плочките да се пускат, за да се направят част от проекта. Drag and drop-натият компонент съдържа хиперлинк към Ebay страницата на компонента, неговата цена и иконка, препращаща към YouTube за възпроизвеждане на видео урок към маркирана част.
- 3. Потребителски профил** – показва профила на потребителя и списъка с неговите проекти и коментари. Има възможност всеки от проектите да бъде изтрит или редактиран, а коментарите да бъдат изтривани.
- 4. Login страница** – стандартен компонент, чрез който регистрираният потребител да може да се впише в приложението със своите потребителско име и парола.
- 5. Register страница** - компонент, чрез който нерегистрираният потребител да може да се регистрира в приложението със свои имейл адрес, потребителско име и парола.

2.2. Използвани технологии

Проектът е реализиран с помощта на следните уеб и мултимедийни технологии:

- 1. HTML 5, CSS3 – стилизиране и структуриране на различните компоненти в приложението.
- 2. Angular - client-side framework за създаване на динамични и интерактивни single page уеб приложения.
- 3. Node.js – софтуерна платформа за създаване на уеб сървър и back-end частта на приложението.
- 4. Express.js – Node.js framework, улесняващ разработката на сървърната част.
- 4. PrimeNG – колекция от UI компоненти за Angular.
- 5. GoJS – JavaScript библиотека за създаване на интерактивни диаграми.
- 6. Bootstrap 4 – JavaScript framework за разработка на responsive уеб сайтове.
- 7. REST – архитектурен стил, с който се осъществява взаимодействието между сървъра и клиента, базиран на HTTP протокола.
- 8. MongoDB – система за обработване на NoSQL база данни. MongoDB съхранява структурираната информация в JSON формат, която я прави изключително удобна за работа с Node.js.
- 9. Mongoose – ODM (Object Data Modeling) библиотека за MongoDB и Node.js. Използва schema-based модели за по-улеснено записване в MongoDB.

2.3. Описание на back-end (сървърната) част

Back-end частта представлява REST-API, изградено с Node.js, Express и MongoDB база данни, с което всички ресурси на проекта биват достъпвани чрез http-endpoints (routes) и CRUD (Creat, read, update and delete) операции. Клиентът посредством HTTP заявки към даден route извиква изпълнението на функция, изпълняваща CRUD операция към базата и документа, който иска да модифицира. Например <https://localhost:4200/api/projects> изпраща заявка към проху сървъра, работещ на порт 4200, който проксира към <https://localhost:9000/>, където слуша сървърът. Заявката се обработва от middleware, рутиращ към файла с всички api/projects endpoints. В случая се изпълнява read (GET) операция, извличаща всички проекти записани в базата, „опакова ги“ в JSON обект, който накрая добавя в отговора (response) на заявката. Методът изглежда по следния начин:

```
// GET projects list
router.get('/', function (req, res) {
  const db = req.app.locals.db;
  const query = req.query;
  const skip = parseInt(query.page);
  const limit = parseInt(query.limit);
  const collection = db.db('login').collection('projects');
  var options = { "limit": limit ,
    "skip": skip  };
  collection.find({}, options).toArray(
    function (err, projects) {
      if (err) throw err;

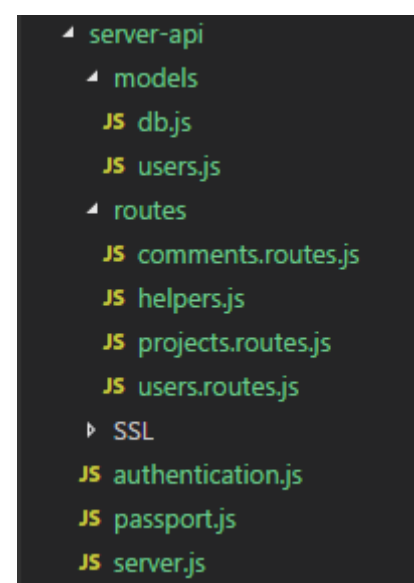
      projects.forEach((project) => replaceId(project));
      res.json({ data: projects });
    });
});
```

Handler функцията приема request (заявката) и response (отговора) обекти и извършва paginating според подадените query параметри в URL-а.

Рутиране

В сървърното приложение са дефинирани три главни route-a, чийто http endpoints са дефинирани в папка routes:

- api/comments – всички endpoints под този URL са дефинирани в routes/comments.routes.js, където са имплементирани заявки към базата за получаване, изтриване и добавяне на коментари под проектите.

Фиг.1 Структура на REST api-то

- `api/projects` – всички заявки се рутират към `projects.routes.js`, където са функциите за обработка на `projects` колекцията в базата.
- `api/users` – рутира към `user.routes.js`, където се намират админските заявки за работа с потребителите – добавяне, изтриване, редактиране.

В `helper` е `export`-ната `replaceId` функция, която преименува `_id` свойството на записите в базата в `id`, улесняващо работата на клиента с получените обекти.

User login and register

За аутентикация на въведените от клиента `credential`-и за влизане в системата се използва `passport.js`. `Passport` е `authentication middleware` за `node.js`, който предоставя множество „стратегии“ – различни техники при процеса на аутентикация на потребители, като логване с `Facebook`, `Twitter`, `Oauth` и т.н. Използваната стратегия е `LocalStrategy`, дефинирана в `passport.js` файла, и се използва за `username/password` аутентикация. `Callback` функцията на `LocalStrategy` приема въведените от потребителя име и парола и търси за съвпадение в базата данни. Комуникацията с базата при логина се извършва с `mongoose`, чиято конфигурация и връзка с `mongodb` се намира в `models/db.js`, и `user schema` в `users.js`, където е описан `User` обектът с три свойста – име, парола и и-мейл, заедно с два метода за проверка на валидност и записване на нова парола в базата. Ако бъде намерен потребител с име, съвпадащо с въведеното от клиента, се проверява за валидността на паролата. Всички потребителски пароли при регистриране преминават през `salt` и хеширане с `bcrypt` модула, след което резултатът от хеширането се записва в базата вместо истинската комбинация. При всяко последващо логване на регистриран потребител въведената парола се хешира по същия метод и се сравнява с хеша, записан в базата. Ако двете хеш стойности съвпадат, то аутентикацията е преминала успешно и `passport.authenticate()` връща `User` обектът на логнатия потребител.

За да се избегне тази проверка при всяка заявка, сървърът връща `JWT (JSON web token)` при успешно логване, който той на свой ред очаква в `body`-то на всяка следваща заявка от страна на потребителя. `JWT` се генерира с `sign` функцията от `jsonwebtoken.js` модула, към която се подават данните, които да се приложат в токена, и `secret key` за неговото кодиране. Всяка последваща заявка бива проверявана за наличие на токен и валидирана с `express-jwt middleware`.

HTTPS

За да е напълно подсигурана комуникацията със сървъра е препоръчително да се използва `HTTPS` протокол, при който връзката е криптирана с `SSL` сертификат, даващ възможност клиент-сървър приложения да комуникират без те да бъдат подслушвани. “Сертификатът обикновено съдържа информация за органите, които са го издали (`Certificate Authority`), името на сървъра и публичния ключ, с който ще се криптира връзката” [1].

За генериране на сертификата се използва `OpenSSL toolkit`. Частният (`private`) ключ и сертификатът се намират в `SSL` папката на апи-то. Те се добавят към променлива `certOptions` заедно с `passphrase` и накрая се подават на сървъра при неговото стартиране:

```
var server = https.createServer(certOptions,app).listen(9000);
```

След инсталирането на сертификата URL-ът на приложението изглежда по следния начин:

 Secure | <https://localhost:4200/sign-in>

Описание на REST API:

- POST /api/sign-in
- POST /api/register
- GET /api/projects?page=X&limit=Y
- GET /api/projects/count
- GET /api/projects/:projectId
- POST /api/projects
- GET /api/:projectId/comments
- GET /api/:projectId/name
- POST /api/projects/comments
- PUT /api/projects/:projectId
- DELETE /api/projects/:projectId
- GET /api/users
- GET /api/users/:userId
- GET /api/:userId/projects
- GET /api/:userId/name
- POST /api/users
- DELETE /api/users/:userId
- GET /api/comments
- GET /api/comments/:userId
- PUT /api/comments/:commentId
- DELETE /api/comments/:commentId

2.4 Начин на работа със системата

При първоначалното влизане в сайта потребителят се навигира към home страницата, където се показва списъкът с публикуваните проекти. В горната част на страницата е поставена лента за навигиране към останалите компоненти на приложението – профил на потребителя и създаване на нов проект при извършено логване в системата, и логин компонент, който освен логин формата за въвеждане на име и парола, съдържа и препратка към страницата за регистрация.

При процеса на регистрация е нужно потребителят да въведе валидни и-мейл адрес, име и парола. При успешно регистриране се визуализира pop-up съобщение, потвърждаващо успешната регистрация, и потребителят автоматично се навигира към логин страницата, откъдето новорегистрираният потребител може да влезе в системата и своя профил.

След успешното логване потребителят вече може да създава проекти, да коментари свои и чужди, и да разглежда своя профил, използвайки лентата за навигация на сайта. При създаването на нов проект потребителят има възможност да въведе заглавие и описание на проекта (задължителни полета), да добавя тагове и Ebay компоненти чрез drag and drop. Всеки създаден проект се запазва в профила на потребителя, където може да бъде редактиран или изтрит от него, и се добавя към общия списък с проекти, наличен на началната страница.

Основна характеристика на приложението е възможността потребителят да създаде интерактивна схема на свързването на компонентите на проекта си. Това става като се натисне бутонът Add component. Това води до отварянето на диалогов прозорец, в който да бъде въведено име, изображение, цвят на компонента, както и имена на входящи и изходящи пинове. След като се потвърди създаването на компонента, той се появява в списъка с активните компоненти към проекта. Генерирането на празна схема с компонентите се извършва с натискане на иконката с гаечен ключ. Тя поставя по една инстанция от всеки създаден компонент в интерактивното поле за чертаене на схема. След това потребителят може да размества компонентите и да създава чрез влачене връзки между входните и изходните пинове.

Списъкът с проекти представлява множество страници с полета, съдържащи име на проекта, авторът и описанието. При кликане на името на проекта се отваря страница, съдържаща всички негови детайли – кога и от кого е въведен проектът, неговите части, описанието, тагове и поле за добавяне на коментар.

След приключването на работата си в сайта, потребителят може да излезе от системата с logout бутонът от навигационната лента. Всяка потребителска сесия трае 24 часа (времето за изтичане на валидността на дадения от сървъра токен), след което е нужно повторно логване в система.

3. Заключение – срещнати/преодолени трудности и перспективи за бъдещо развитие на системата

В настоящия си вид системата предлага функционираща платформа за създаване на библиотека от любителски проекти. Криптирането на данните и използването на HTTPS предлага и известна степен на сигурност при използването ѝ. Разбира се, за да може да се нарече напълно функционална платформа, е необходимо да се добави известен брой допълнителни характеристики.

В момента тя предлага единствено основните CRUD операции за манипулиране на данните. В действителност, за да се гарантира добър user experience, има нужда от още възможности.

- Добавяне на рейтинг към проектите. Това е основна характеристика на всяка информационна платформа, която предлага публикувани от потребители данни. По този начин с времето става възможно да се отсеят качествените проекти от тези с ниска стойност или лоша документация и липсващи технически данни. За тази цел е нужно в базата данни да се направи колекция таблица Ratings, която да съдържа всички оценки на потребител към проект. По този начин се предотвратява възможността един и същи потребител да даде неограничен брой оценки на даден проект.
- Добавяне на рейтинг към резултатите от Ebay. Тъй като всяка част бива предлагана от множество търговци, може да е по-лесно за потребителите да получават с преференция резултати от даден списък с части, които и други потребители вече са ползвали и са доволни от качеството, цената и времето за доставка.
- Добавяне на потребител от тип администратор. Това би улеснило много изтриването или коригирането на дадена информация в приложението. Той ще може да използва платформата като всеки останал потребител, но ще има допълнителни правомощия да манипулира съдържанието. Така ще може по бърз и ефективен начин да бъдат изтривани нежелани коментари, проекти или потребители.
- Добавяне на верификация на имейл адресът на регистриращ се потребител. Това става като акаунтът се активира чак след натискането на линк, изпратен му на адреса, който е посочил за свой.
- Добавяне на интерактивна схема на сглобяването на проекта, в случай, че има нужда от такова. Това би включило не само свързването на електрониката, но и сглобяването на механични части.
- По-прецизно показване на списъци с видео уроци, така че да се избегнат несъществени резултати.

4. Използвани източници

- [1] Какво е SSL сертификат - <https://www.icn.bg/bg/help/ssl-sertifikati/kakvo-e-ssl-sertifikat/> -
- [2] Документация на Web API-тата на Ebay – <https://go.developer.ebay.com/api-documentation>
- [3] Сайт на PrimeNG - <https://www.primefaces.org/primeng/#/>
- [4] Search engine за техническа документация – <http://zuken.componentsearchengine.com/>
- [5] Демо на библиотеката GoJS – <https://gojs.net/latest/samples/dataFlow.html>
- [6] Документация за MongoDB - <https://docs.mongodb.com/>